

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobců: a) O. T.
b) nezl. K. T.
c) nezl. J. C.
všichni státní příslušnost Ukrajina
žalobkyně b) a žalobce c) zastoupeni O. T., jakožto zákonnou
zástupkyní
všichni zastoupeni advokátkou Mgr. Beatou Kaczynskou
sídlem Masarykovy sady 76/18, 737 01 Český Těšín

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2019, č. j. OAM-265/ZA-ZA12-VL16-2018 a o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2019 č. j. OAM-265/ZA-ZA12-VL16-2018-II, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloby se **zamítají**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokátky Mgr. Beaty Kaczynské se určuje částkou 18 731 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 28. 3. 2019, č. j. OAM-265/ZA-ZA12-VL16-2018 žalované Ministerstvo vnitra České republiky rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyním a) a b) podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný po provedeném dokazování vzal za objasněno, že tvrzenými důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany těchto žalobkyň jsou obavy ze situace, kdy manželů žalobkyně a) hrozí trestní stíhání za jejich společnou účast na mítinku a jeho vyhýbání se vojenské službě. Dalším důvodem je potřeba sloučení rodiny. Stejně tak rozhodnutím ze dne 27. 3. 2019, č. j. OAM-265/ZA-ZA12-VL16-2018-II žalovaný neudělil žádnou z forem mezinárodní ochrany žalobci c), za kterého podal žádost o udělení mezinárodní ochrany jeho otec Y. T. z důvodu obav z trestního stíhání pro jeho účast na proruském mítinku konaném dnem 15. 3. 2014 ve městě Melitopolu za účelem dosažení referenda o celní unii s Ruskem. Dalšími důvody zákonného zástupce nezletilého žalobce c) o udělení mezinárodní ochrany byly obavy z nástupu do armády a potřeba legalizace dalšího pobytu na území České republiky a také potřeba sloučení rodiny.
2. Žalobkyně a) podala za svou osobu i jako zákonná zástupkyně žalobkyně b) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2019 č.j. OAM-265/ZA-ZA12-VL16-2018 včasnou žalobu, ve které uvedla, že se domnívá, že žalovaný napadeným rozhodnutím porušil ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Žalobkyně je přesvědčena, že v jejím případě jsou naplněny podmínky pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, případně pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) téhož zákona. Žalovaný bezdůvodně odmítl její obavy z trestního stíhání, když její výpověď označil za nevěrohodnou a jí uváděné skutečnosti za vágní, zmatečné a spekulativní. Žalovaný také nedostatečně zdůvodnil neudělení doplňkové ochrany, neboť měl přihlédnout a vyhodnotit její obavy z možného trestního stíhání. Další žalobu podala žalobkyně jménem nezletilého žalobce c) jako jeho zákonná zástupkyně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2019, č. j. OAM-265/ZA-ZA12-VL16-2018-II, ve které namítala, že v případě tohoto nezletilého žalobce jsou splněny podmínky minimálně ve formě doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu, neboť vycestování tohoto nezletilého žalobce by bylo ve smyslu ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu v rozporu s mezinárodními závazky České republiky v oblasti ochrany rodiny a práva na rodinný život v návaznosti na žádosti o mezinárodní ochranu, jež podali jeho rodiče i nezletilá sestra K. T. Žalovaný také nezohlednil dostatečně to, že se nezletilý žalobce narodil na území České republiky a v důsledku neudělení mezinárodní ochrany by byl nucen odcestovat do země, kterou vůbec nezná.

3. Usnesením ze dne 20. 5. 2019 č. j. 61 Az 24/2019 – 25 krajský soud věci shora uvedených žalobců spojil k společnému projednání a rozhodnutí a žalobcům na jejich žádost ustanovil pro toto řízení zástupkyni z řad advokátů Mgr. Beatu Kaczynskou.
4. Žalovaný navrhoval zamítnutí žalob žalobců jako nedůvodných.
5. Krajský soud vycházel z napadených rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2019, č. j. OAM-265/ZA-ZA12-VL16-2018 a ze dne 27. 3. 2019, č. j. OAM-265/ZA-ZA12-VL16-2018-II a z obsahu připojených správních spisů týchž čísel jednacích a poté dospěl k závěru, že žaloby žalobců nejsou důvodné. Při řízení o žalobách žalobců krajský soud přitom vycházel z ustanovení § 65 a následujících zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného, přičemž napadená rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ustanovení § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
6. Z obsahu správního spisu týkajícího se žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně a) krajský soud zjistil, že tuto žádost podala svým jménem a v zastoupení žalobkyně b) dne 22. 3. 2018. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti (která byla žádostí opakovanou) uvedla jako důvod, že se objevily nové skutečnosti. Na jejího manžela bylo zahájeno trestní řízení podle § 110 trestního zákoníku Ukrajiny, jedná se o separatismus. Proto se na Ukrajinu nemohou vrátit a dodala, že to jsou všechny její důvody. Dne 27. 3. 2018 byl s žalobkyní proveden pohovor k její žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobkyně na otázku, jakým způsobem se dozvěděla, že bylo zahájeno trestní řízení proti jejímu manželovi, odpověděla, že dne 20. 12. 2017 přijela na adresu jejich bydliště na Ukrajině v městě M., B. 144 policie, která se ptala po manželovi žalobkyně. Ven vyšla matka manžela žalobkyně, které však neodpověděli na otázku, proč přijeli. Po dvou dnech, tj. 22. 12. 2017 šla tchýně na policii k vedoucímu městského oddělení, aby zjistila, proč jejího syna hledají. Přijal ji vedoucí policejního oddělení a ten jí společně s nadřízeným řekl, že manžel žalobkyně začal být trestně stíhán a ukázal jí složku s případem manžela, do které neměla právo nahlédnout. Vedoucí oddělení jí vysvětlil, že je to kvůli tomu, že dne 15. 3. 2014 se zúčastnil s rodinou mítinku ve městě Melitopol, který volal po svazu s Ruskem a po návratu staré vlády a prezidenta Janukoviče. Na tomto mítinku rovněž protestovali proti mobilizaci. Žalobkyně k tomu dále uvedla, že žádný oficiální dokument o trestním stíhání manžela nemá, že složka se dává pouze stíhané osobě a že vedoucí policie nedovolil matce si ji ofotit. Důvodem trestního stíhání bylo tedy to, že dne 15. 3. 2014 podepsali petici za celní unii Ruska a Ukrajiny a že se její manžel skrýval před vykonáváním vojenské povinnosti. Žalobkyně sama v souvislosti s účastí na tomto mítinku a s podepsáním petice žádné problémy neměla. Dle jejího názoru se policie o účasti na mítinku a o podepsání petice dozvěděla od Právěho sektoru. V rámci pohovoru žalobkyně dále uvedla, že pokud by neobdrželi informace o zahájení trestního stíhání proti jejímu manželovi, vrátili by se s rodinou na Ukrajinu.
7. Z obsahu správního spisu ve věci žádosti o mezinárodní ochranu nezletilého žalobce c) krajský soud zjistil, že tuto žádost podal dne 5. 10. 2018 jeho otec jako zákonný zástupce

Y. T. Při poskytnutí údajů k této žádosti dne 6. 11. 2018 uvedl, že ji podává ze stejných důvodů jako ve svém případě a současně za nezletilého žádá o sloučení rodiny. V rámci pohovoru konaného dne 6. 11. 2018 tyto důvody opakoval a dodal, že pokud by byli nuceni se na Ukrajinu vrátit, byl by uvězněn a neměl by kdo zajišťovat prostředky pro rodinu.

8. Z rozhodnutí žalovaného č.j. OAM-266/ZA-ZA12-VL16-2018 krajský soud zjistil, že Y. T. podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 22. 3. 2018 a že důvodem této žádosti byla obava z trestního stíhání pro jeho účast na proruském mítinku v Melitopolu, který požadoval referendum o celní unii, na němž se podepsal na dokument o referendu týkajícího se celní unie s Ruskem. Dalším důvodem bylo vyhýbání se předvolání ke službě v armádě v zóně ATO a snaha o legalizaci jeho dalšího pobytu na území České republiky, kde za dobu, kterou zde rodina strávila, se adaptovali do českého prostředí. Žalovaný svým rozhodnutím (poznámka soudu – na stejnopisu rozhodnutí žalovaného ve správním spise žalobkyně a/ není uvedeno datum jeho vydání) žádnou z forem mezinárodní ochrany tomuto žalobce neudělil. Podle informace žalovaného proti tomuto rozhodnutí Y. T. žalobu k příslušnému soudu nepodal.
9. Součástí správních spisů žalobců jsou informace Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR o politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině, mezinárodních smlouvách o lidských právech a osobních svobodách, vojenské službě a vnitřně přesídlených osobách ze dne 14. 9. 2018 a informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 110372/2018-LPTP ze dne 16. 5. 2018 týkající se situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí.
10. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu, azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
11. Podle ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu, doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2, a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
12. Podle odstavce 2, téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
 - a) uložení nebo vykonání trestu smrti,

- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

13. Krajský soud především opakuje, že žalobou napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů, tak jak mu ukládá ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Žalobkyně O. T. zároveň jako zákonná zástupkyně nezletilých dětí namítala, že je přesvědčena, že všichni splňují podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, případně pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) tohoto zákona. Podle žalobkyně žalovaný učinil nesprávná a neúplná skutková zjištění a bezdůvodně odmítl její obavy z trestního stíhání, přičemž její výpověď označil za nevěrohodnou a jí uváděné skutečnosti jako „vágní, zmatečné a spekulativní“. Žalovaný také nedostatečně odůvodnil neudělení doplňkové ochrany žalobcům pro nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, neboť měl přihlídnout a vyhodnotit její obavy z možného trestního stíhání. Pro nezletilého žalobce se domáhá udělení mezinárodní ochrany proto, že jeho vycestování z území České republiky by bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky a poukázala v této souvislosti na právo na rodinný život, pakliže celá rodina žádá v ČR o azyl. Krajský soud především k uváděným žalobním námitkám musí konstatovat, že z obsahu správního spisu žalobkyně a) mimo jiné zjistil, že nynější žádost této žalobkyně včetně nezletilé žalobkyně b) je v pořadí již druhou žádostí o udělení mezinárodní ochrany. První žádost podala totiž tato žalobkyně jménem svým i jménem nezletilé žalobkyně b) dne 20. 11. 2015 a v rámci správního řízení o této první žádosti jako důvody uváděla obavu ze současné bezpečnostní situace na Ukrajině, zejména z vysoké míry kriminality, z rozšíření vojenského konfliktu i do domovské oblasti, kde naposledy jako rodina žili a tvrdila obavu z pronásledování za vyjádření vlastních politických či protiválečných názorů, rozšíření korupce, obecně neuspokojivou ekonomickou situaci a obavu z povolání jejího manžela, tedy otce nezletilého žalobkyně b) do armády. V průběhu nynějšího správního řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 22. 3. 2018 žalobkyně při pohovoru uvedla, že nebyla členkou žádné politické strany, avšak účastnila se řady politických mítinků v Melitopolu v roce 2014. Na jednom z těchto mítinků podepsali s manželem petici týkající se celní unie Ruska a Ukrajiny. Žalobkyně přitom žádné své obavy v důsledku účasti na těchto mítincích neuváděla; jako důvody své žádosti týkající se i nezletilé žalobkyně b) uváděla obavy ze situace, kdy jejímu manželovi ve vlasti hrozí trestní stíhání za jejich společnou účast na mítinku a jeho vyhýbání se vojenské službě, jakož i potřebu sloučení rodiny. Zároveň poukázala na to, že je těhotná. Při pohovoru dne 27. 3. 2018 sdělila, že v souvislosti s účastí na mítinku a s podepsáním petice žádné problémy s manželem neměli. K dotazu, zda by se mohli s dcerou vrátit na Ukrajinu, odpověděla, že fakticky ano, ale protože jsou rodina, nechce se tam vrátit sama. Na Ukrajině mají rodinu, avšak situace je tam nestabilní. Dne 23. 4. 2018 doručila žalobkyně žalovanému do správního spisu podání, ve kterém se zmiňuje o návštěvě policie na adrese jejich registrovaného pobytu na Ukrajině, kdy policistům otevřela její matka a policisté hledali ji a jejího manžela. Žalobkyně příchod

policie do jejich bytu dávala do souvislosti s účastí na proruském mítinku konaném 15. 3. 2014 v Melitopolu. Při pohovoru dne 27. 3. 2018 však tvrdila, že ona sama stíhána v souvislosti s účastí na mítincích nebyla; stíhán byl pouze její manžel, u kterého byl další důvod a to vyhýbání se vojenské službě a předchozí výkon práce na území Ruska ve firmě, která patřila Straně Regionu. Zhodnocením takto uváděných skutečností se krajský soud shoduje s žalovaným s jeho závěrem, že tvrzení žalobkyně ohledně hrozby jejího trestního stíhání v případě návratu do země původu je zcela účelové a nevěrohodné. Rozhodně neopominutelnou skutečností je také to, že se žalobkyně měla zúčastnit předemětné demonstrace dne 15. 3. 2014 a že tedy od této demonstrace uplynulo téměř 5 a $\frac{3}{4}$ roku. Krajský soud proto nemůže souhlasit se žalobní námitkou spočívající v tom, že žalobkyni měl být udělen azyl ve smyslu výše citovaného ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, či že by jí v případě návratu hrozilo nebezpečí vážné újmy spočívající v ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. b) téhož zákona. Nutno dodat, že i manželů žalobkyně nebyla mezinárodní ochrana k jeho žádosti v žádné formě udělena, přičemž podle informace žalovaného proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany žalobu k příslušnému krajskému soudu nepodal.

14. Jelikož žalobkyni a) ani jejímu manželovi nebyla mezinárodní ochrana udělena, nemohl krajský soud přisvědčit žalobním námitkám nezletilých žalobců, že neudělení mezinárodní ochrany jim znemožňuje realizovat právo na rodinný život. Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany nezletilému žalobci c) pak nemůže být namítaná skutečnost, že se narodil na území České republiky a že na Ukrajině nikdy nebyl a byl by nucen odcestovat do země, kterou vůbec nezná. Rozhodné je totiž to, že všichni žalobci, včetně manžela žalobkyně a) a otce nezletilých žalobců b) a c) jsou ukrajinské státní příslušnosti a žádnému z nich mezinárodní ochrana udělena nebyla.
15. Jelikož žádné další přezkoumatelné námitky žalobci ve svých žalobách neuvedli a shora uvedené žalobní body krajský soud shledal jako nedůvodné, žaloby žalobců v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
16. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobci v řízení úspěch neměli a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné prokazitelné náklady nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).
17. Ustanovené advokátce žalobců byla přiznána odměna za zastupování žalobců v rozsahu dvou úkonů právní služby po 7 440 Kč a dvou režijních paušálů po 300 Kč, celkem 15 480 Kč v souladu s ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 12 odst. 4 a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů a s připočtením 21 % DPH činí odměna celkem 18 731 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů jeho od doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 27. listopadu 2019

JUDr. Petr Indráček

samosoudce